

JOSEF RAKONCAJ – HIMÁLAJSKÁ ODYSSEA

VÝSTAVNÍ GALERIE DOMU TISKU TRUTNOV, 9. KVĚTNA 2013 – 30. SRPNA 2013

POKUD MĚ PAMĚŤ NEKLAME...

Desetiletí se setkáváme ve skalách. Počátkem osmdesátých let patřil k našim „Guru“ a film Míry Šmída s názvem „Jak Rak pad“, o krkolomném zakončení cesty v Saském Švýcarsku, mám před očima dodnes. V roce 2000 jsme se nepotkali na letišti v Santiagu de Chile, kde na mě koukali při odbavení přes prosklenou stěnu – než kluci oběhli letištní halu k východu, tak jsem odjel taxíkem. Nezapomenutelný byl let čtyřmístnou Cesnou, původně na řecký ostrov, kde, jak říkal Joska, je super lezení. Díky albánským celníkům, kteří nás nepustili do jejich vzdušného prostoru, jsme ale skončili u kamaráda na Brači. Více než třicet let, když v horách zmrzlý zalézám do spacáku Joskovy výroby, brumlám si pod fousy poznámky: „Pepíku kurňajs hřeje“. S jeho synem Lukášem jsem se kdysi potkal v Nepálu a při dotazu: „Kde máš tátu“, mi odvětil: „Ve sklepe – staví zas letadlo“. A takových vzpomínek je spousta...

Je radost dělat výstavu letitým kamarádům, kteří časem nezblbli z peněz, moci, majetku, závidí, či jiných možností, které nám život, ať chceme či nechceme, přináší. Josef Rakoncaj, ve skalách zvaný „Rak“, k těmto lidičkám rozhodně patří. Od počátku sedmdesátých let patří ikony světového lezení a před několika lety byl zařazen v honosné publikaci mezi nejlepší horolezce historie. Tam patřila v minulých letech i celá česká reprezentace – Míra Šmíd, Jan Červenka, Leopold Páleníček, Leopold Sulovský, Jirka Novák, Alena Čepelková a mnoho jiných jmen, která jsou navždy zapsána pod těžkými výstupy v horách od Himálaje až po Andy.

Horolezectví je více dětská hra nežli sport, je to „žít“ v krásné přírodě, ale zlomí-li se počasí, tak jde o přežití v extrémních podmínkách. Není to kolektivní hra, je to boj sám se sebou a přirozeným pudem sebezáchovy.

Je to boj fyzického JÁ, které tvrdí – to nejde vylézt a psychického JÁ, které lezci říká – to půjde – pokus se...

Zdolávání převislé stěny, na kterou jde vyjít z druhé strany s rukama v kapsách nebo stoupání himálajskou stěnou, kterou každou chvíli padají tunové laviny, je pro normálního člověka věc nepochopitelná. Přesto existuje určitý druh lidí, kteří tuto hru dobrovolně a s láskou praktikují.

Ve skalách či horách existuje „samočisticí regulace“. Lidé, kteří postrádají určité charakterové vlastnosti či svérázný skalní humor se vyčlení a zůstává jen prazvláštní etnikum přírodních lidí, kteří žijí dva životy – civilní a skalní.

Přes týden doktor, popelář či kravařák, mají svůj dialekt, šaty a tvář, která k dané profesi patří, ale od pátku do neděle jsou všichni stejní. Neoholené postavy na nichž cinkají karabiny a slaňovací osmy. Špinavé, odřené ruce od skal a nepublikovatelné výrazy, které skalami roznáší ozvěna. To je svět a život lezců, kteří dříve či později odjíždějí do vysokých hor plnit si své dětské sny.

Měl jsem to štěstí prožít s těmito lidmi, v tomto prostředí, podstatnou část života a později projít velkou část And, Kamčatky či Himálaje. Ale s jedním, avšak podstatným rozdílem. Ve výšce 6000 m, kde velká část z nás, díky zdravotním a fyzickým problémům svoje putování končí, je hrstka jedinců typu Josky Rakoncaje, kteří v těchto výškách, staví základní tábor a jejich cesta k nebesům teprve začíná. Tam začíná oblast vyvolených, kteří stoupají do zóny smrti a nám prostřednictvím fotografií a filmů dávají možnost vidět drsná a tajuplná místa z vrcholů světa.

Máme to štěstí, že Joska Rakoncaj není jen výborný lezec, ale i fotograf, kameraman a puntičkář. Díky tomu, máme možnost shlédnout unikátní výstavu perfektně adjustovaných fotoobrazů z míst, kam se 99,9 % lidiček nikdy nepodívá.

Raku díky, super fotky!

Olda Šlegr, kurátor výstavy

Katalog vydaný k výstavě Josefa Rakoncaje
VÝSTAVNÍ GALERIE DOMU TISKU TRUTNOV
9. května 2013 – 30. srpna 2013

Mecenáš a organizátor výstavy: TISK OFSET a. s.

Nanga Parbat – vršek

Everest a Lhotse z Makalu La

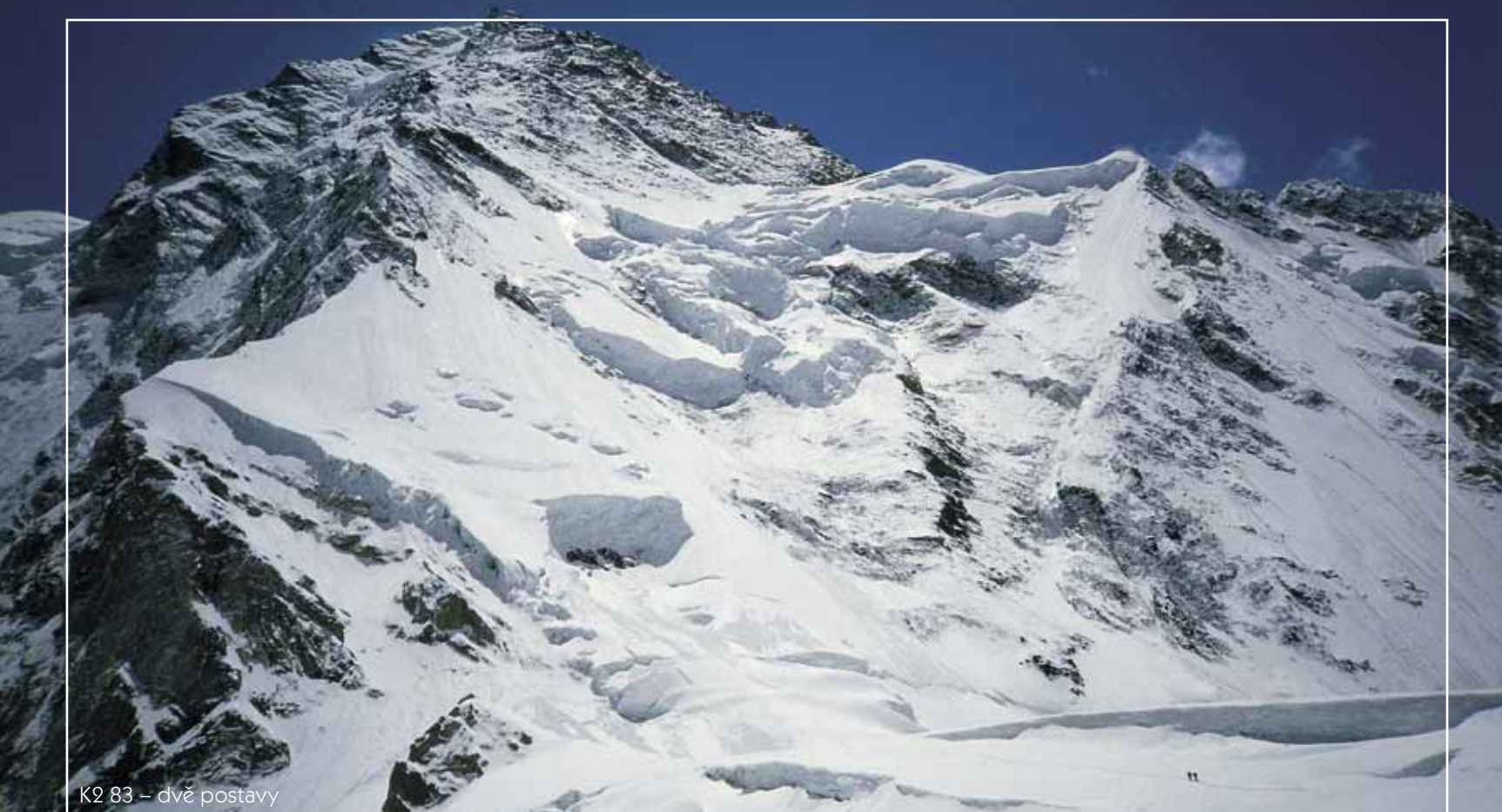
Detail v jižní straně Annapurny

Manaslu pod jižním sedlem

Nanda Devi – ledopád

K2 83 – dvě postavy

K2 – Abenzi 8500 m

Cho Oyu – vítr

Everest ze severu a ciry

Everest – stan

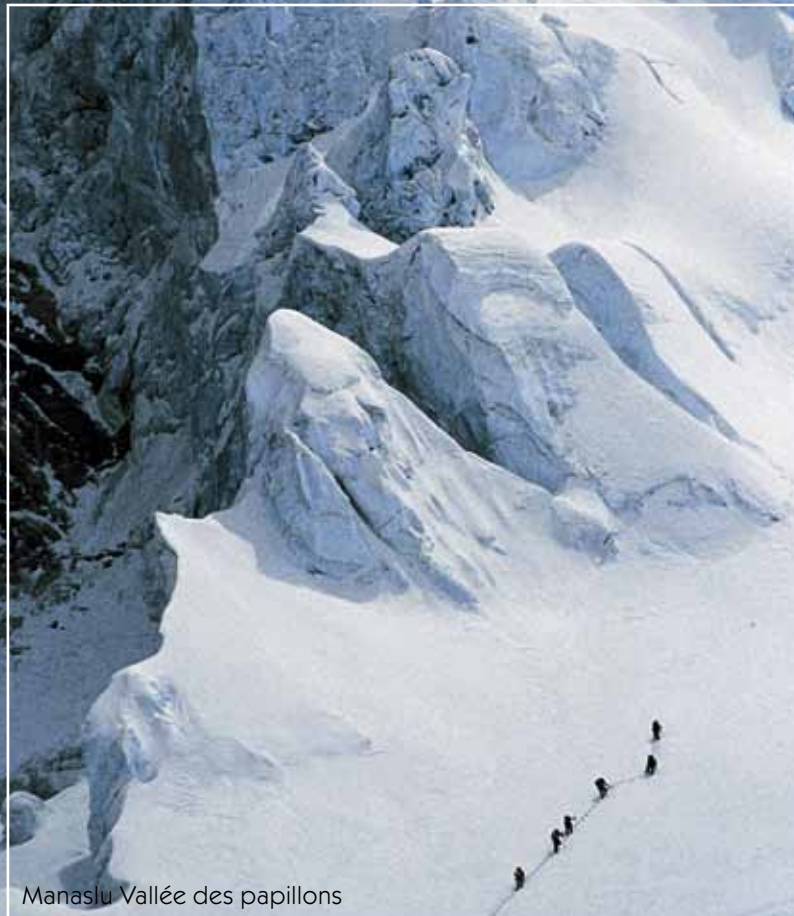

Broad Peak z K2 (7800 m)

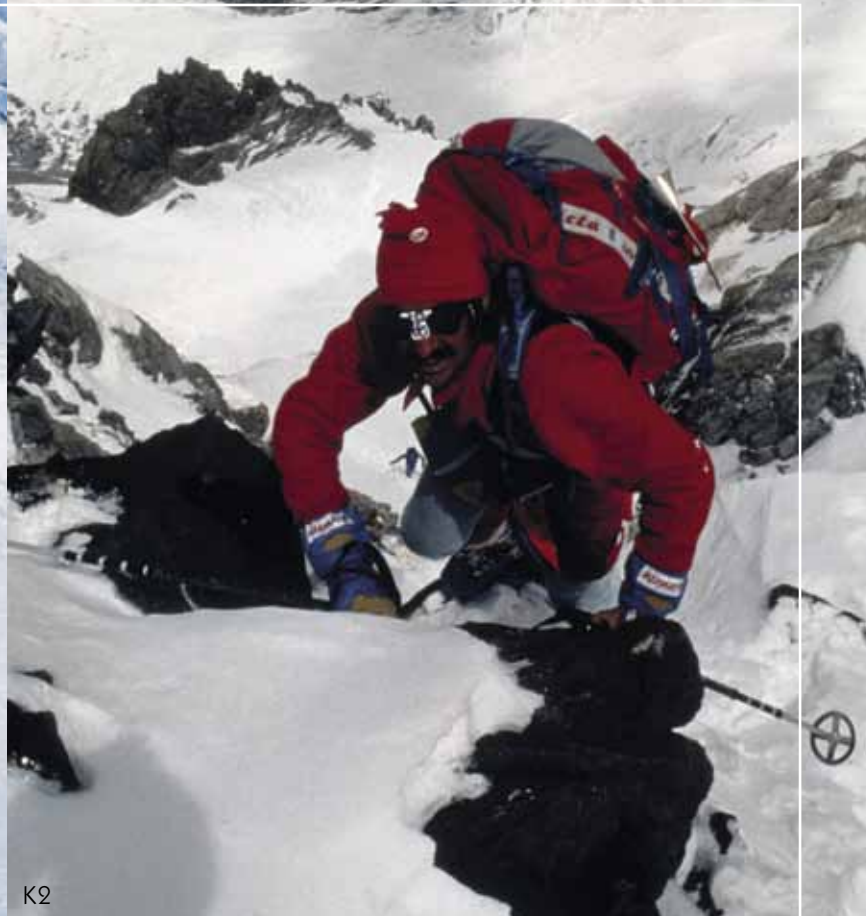

Nanga Parbat Diamir

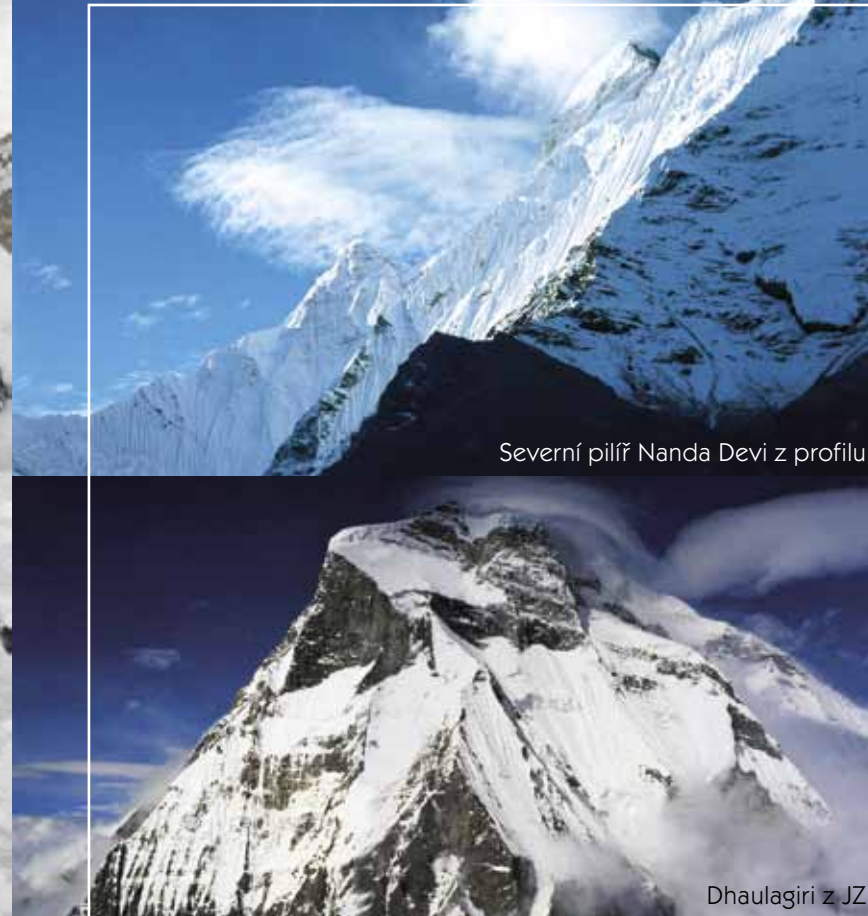

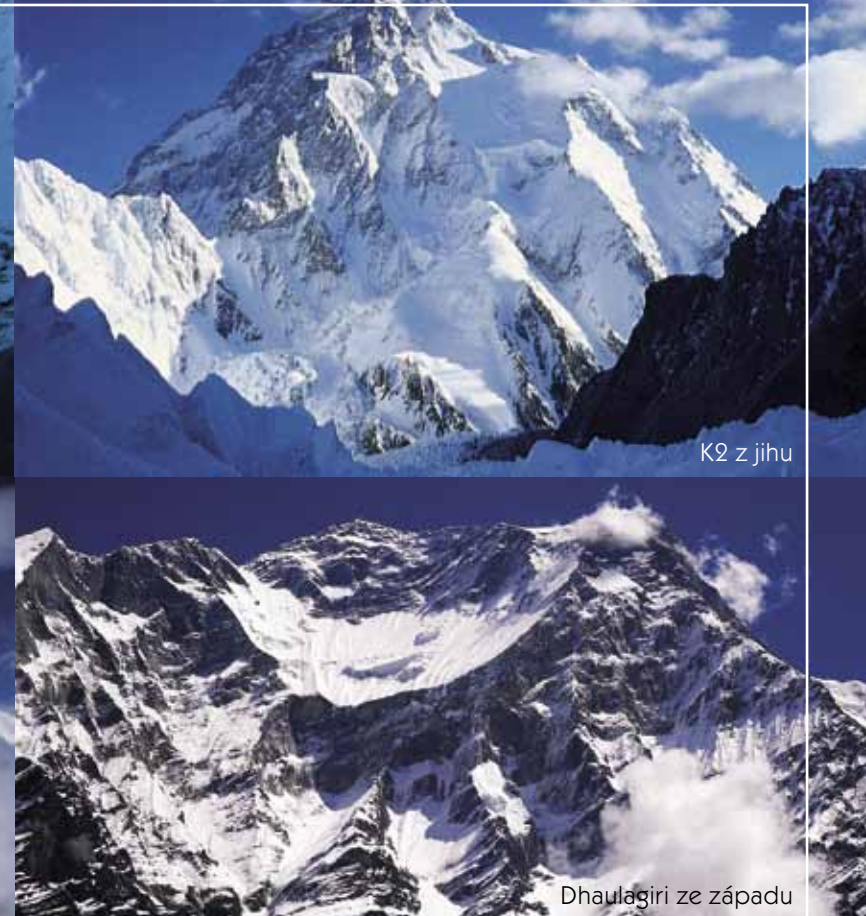
Manaslu Vallée des papillons

K2

Severní pilř Nanda Devi z profilu

K2 z jihu

Dhaulagiri z JZ

Dhaulagiri ze západu

Josef Rakoncaj (*1951)

Zakladatel a majitel rodinné firmy Sir Joseph.

Vystoupil na 8 osmitisícovek a uskutečnil bezpočet výstupů na horské štíty a skalní stěny celého světa. Jako první člověk na světě dokázal dvakrát zdolat nejobávanější osmitisícovku K2.

Ze zásady se vyhýbal výstupům podpořeným kyslíkovými přístroji a výstupům normálními cestami. Vždy upřednostňoval kvalitu nad kvantitou. Když už nemohl udělat novou cestu, vybíral si náročné cesty a snažil se posunout hranice svých možností.

Od roku 1967 se snaží vše podchytit fotoaparátem. V roce 1974 začíná vyrábět outdoorové vybavení a oblečení.

O svých horolezeckých výstupech vydal 5 knih v celkovém vydání 250 000 kopií. Těž natočil několik filmů.

Věnuje se i svému druhému největšímu koníčku – létání na ultralekých letadlech, která si sám staví.

Nejvýznamnější výstupy

1971 – Piz Cengalo, Severní pilíř, Bergell, Švýcarsko

1972 – Severní stěna Matterhornu, Zermatt, Švýcarsko

1973 – Elbrus, nejvyšší hora Evropy, Kavkaz, Rusko

1974 – Severní stěna Triolet, Chamonix, Francie

1975 – Travers Koshtan – Tau Dych – Tau, Kavkaz, Rusko

1976 – Rimonova cesta, první zimní výstup, Trollrygen, Norsko

1976 – Schara, prvovýstup Jižní stěnou, Kavkaz, Rusko

1977 – Kalanka, 6931 m, prvovýstup Severní stěnou, Garhwalský Himaláj

1978 – Pik Oshanin, 6400 m, prvovýstup Východní stěnou alpským stylem, Pamir, Rusko

1980 – Mt. Agner, Severní stěna, první zimní průstup Messnerovou cestou, Dolomity, Itálie

1980 – řada prvovýstupů cca 25 uskutečněných na písku

1980 – Yerupaja, 6630 m, prvovýstup Západní stěnou, Peru

1981 – Nanda Devi, 7816 m, prvovýstup Severní stěnou, Garhwalský Himaláj

1982 – Petit Dru, Severozápadní kuloár, první zimní průstup, Alpy

1982 – Mont Blanc du Tacul, Super kuloár, Alpy

1982 – Jagnob, Západní stěna, Fanské gory, Západní Pamír-Badchana západní stěna prvovýstup Fanské gory

1983 – K2, 8611 m, druhý výstup Severní stěnou, Čína

1984 – Lhotse Shar, 8400 m, prvovýstup Jižní stěnou, Nepál

1986 – K2, 8611 m, Abruzziho žebro alpským stylem, první člověk dvakrát na vrcholu

1986 – Broad Peak, 8040 m, sólový výstup Západní stěnou, Karakorum

1988 – Annapurna I, 8092 m, Jižní stěna, Bonningtonova cesta, Nepal

1989 – Manaslu, 8163 m, Jižní stěna, Nepál

1990 – Cho Oyu, 8200 m, Západní stěna, Nepál

1990 – Shisha Pangma central, 8016 m, prvovýstup Severní stěnou, Himaláj

1990 – Kilimanžáro, nejvyšší hora Afriky

1991 – Mt. McKinley, sólový výstup Messnerovým kuloárem, nejvyšší hora Severní Ameriky za 7hodin

1991 – Aconcagua, Argentina, nejvyšší hora Jižní Ameriky

1991 – lyžařský přejezd vrchní části transkontinentálního ledovce Hielo del Sur, Patagonie

1991 – Mera Peak, 6400 m, snowboardová expedice, Nepal

1992 – Nanga Parbat, 8125 m, Diamírská stěna, Pakistan

1998 – Mt. Asgard, Východní stěna, Baffinův ostrov, SZ teritoria, Kanada, 24 hod. nahoru i dolu

2000 – objevování ostrova Kalymnos – Řecko, objevování skalních věží Ziangziangzie Hunan – Čína

2005 – objev. Lezecké Malorky, Tenerife, Malty, Monaka

2006 – Lotus Flower Tower, SZ teritoria, Kanada

2007 – Lofoty Norsko – Presten, Stetind

2011 – Moses, Canyonlands, Utah; Castleton Tower, Moab, Utah; USA

Vlastník doposud nespočítaného foto archivu, provedl cca 700 přednášek s tematikou hory.

Nepodlehli digitální fotografii, zatím.

